

УДК 304.2

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ АМЕРИКАНСЬКОЇ МОДЕЛІ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА

Беліков А.О.

Науковий керівник – старший викладач кафедри Жидкова О.О.
Харківський національний університет радіоелектроніки, каф. філософії
м. Харків, Україна
тел. +38(097) 389-67-63

This work is devoted to the identification of the main features of the American model of the information society. The American model is one of the leading in the world, so the relevance of its study is high. The main advantages of this model are the focus on the development of freedom and entrepreneurial initiative, the high level of IT technologies development, the support of communications with consumers and the population in general. Besides that, the American model also has some disadvantages, such as the growth of social inequality, insufficient protection of vulnerable sections of the population, privatization and liberalization of the information technology market.

Постіндустріальне інформаційне суспільство, яке приходить на зміну індустріальному, розвивається в різних країнах світу з певними відмінностями. Саме врахування національних особливостей, пов'язаних з багатьма іншими факторами, призвело до виокремлення різних моделей інформаційного суспільства. Основними моделями інформаційного суспільства, що реалізуються сьогодні, є американська, сінгапурська та фінська [1].

Американська модель, або як її часто називають – «Модель Кремнієвої долини» заснована на використанні ринкових механізмів і орієнтована, передусім, на надання послуг населенню й бізнесу.

Саме американська економічна модель, що базується на пріоритеті приватної ініціативи, вважалася оптимальною для впровадження інформаційних технологій і пов'язаних з ними соціальних змін. Тобто ключову рису даної моделі можна сформулювати таким чином: функції держави зводяться до мінімуму, а діяльність приватних осіб – до максимуму[2, 3].

В чому ж полягають особливості американської моделі інформаційного суспільства з точки зору технологічного розвитку? Відповісти на це питання допоможуть основні характеристики цієї моделі, а саме:

- високий рівень продуктивності праці;
- орієнтація громадян на досягнення особистого успіху;
- збільшення сфери приватного бізнесу;
- зниження податків;
- мінімальна державне регулювання;

- законодавче забезпечення максимальної свободи суб'єктів ринку.

З точки зору розвитку економіки країни, американська модель відображає такі риси, як низький рівень державної підтримки приватного бізнесу, бізнес-ініціатив та ризикованих проєктів; зведення ролі держави тільки до створення ініціатив для розвитку підприємництва; слідування концепції «Технологія й зайнятість в глобальній економіці», що розглядає правило 20:80 (20% працівників зможуть виконувати більшу частину роботи, інші 80% стають баластом для економіки).

Але, незважаючи на всі переваги такої моделі, можна виділити її недоліки та проблемні аспекти, а саме:

- люди, пов'язані з високими технологіями, складають невеликий прошарок суспільства і мають неоднакові можливості (третина людей у Кремнієвій долині виключена з процесу соціального розвитку завдяки високим рівням бідності та безробіття, що особливо видно за расами: афроамериканці більш ізольовані від високотехнологічного суспільства, ніж білі, для них єдиним способом вижити стають злочинність, розповсюдження наркотиків тощо;

- нестабільність суспільного розвитку внаслідок існування невирішених протиріч;

- монополія великих корпорацій;

- значний вплив на суспільні думки, певний відхід від незалежності суспільства.

Завдяки переліченим недолікам, формується дуже нестабільна модель суспільства, яке роздирається протиріччями.

Перспективи розвитку американської моделі інформаційного суспільства полягають в усуненні наведених недоліків та протиріч. Це можна зробити шляхом більш комплексного регулювання розвитку інформаційних технологій та сприяння концентрації в цій сфері матеріальних та людських ресурсів для подолання безробіття; удосконалення механізмів захисту чутливих верств населення від руйнівного впливу інформації в Інтернеті. Ще один з перспективних напрямів, це знаходження оптимального балансу між державним впливом та вільною ініціативою підприємця щодо реалізації своїх бізнес-ідей.

Список використаних джерел

1. Штанько В.І., Жидкова О.О., Турута О.В. (2020). Інформаційне суспільство: соціально-філософські проблеми становлення. Навч. посібник. Харків: ХНУРЕ.

2. Олефір І (2017). Індустріальне та інформаційне суспільство: моделі трансформації. Освіта регіону. №1. URL: <https://social-science.uu.edu.ua/article/1416>

3. Птащенко О.В., Полянський Д.Є. Моделі розвитку інформаційного суспільства. URL:<http://surl.li/fvfit>